

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.

Előfizetési díj: Negyedévre 1 ft. 25 kr. — Félévre 2 ft. 50 kr. — Egész évre 5 ft.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölős szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszözlamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt-térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi július 30-án

31. szám.

Fölhívás

Délmagyarország tanítóihoz és tanügybarátaihoz.

Folyó év augusztus hóban legelőször éri városunkat azon kitüntető szerencse, hogy a „Délmagyarországi tanító-egylet“ tagjait 27-ik nagygyűlésének megtartása alkalmából falai közé fogadhassa. Hogy az egylet tagjai méltóan fogadtassanak, itteni tartózkodási idejük minél kellemesebbé tetssek s a város lakóinak az iskolaügy és tanítók irányában táplált őszinte rokonszenve minél impozánsabb kifejezést nyerhessen: a kellő intézkedések megtételére megalakult a tanító-gyűlést rendező 100-as helyi bizottság s mint ilyen van szerencsénk a délvidék tanítóit és tanügy barátait a f. évi augusztus hó 24., 25. és 26. napján Nsztmiklóson tartandó 27. nagy-és közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Községünk összes lakossága igazi örömmel és büszkeséggel tekint a nevezetes napok felé, a midőn a nemzet legérdemesebb munkásait körében üdvözölheti. S midőn a helyi bizottság lázas tevékenységgel elkövet mindent arra nézve, hogy kedves vendégeit a lehető legmelegebb vendégszeretettel fogadja, teszi azt azon meggyőződésből, mivel a Délmagyarországi tanítóegylet

nemcsak a legtekintélyesebb és tiszteletre méltó tanító egyleteknek egyike, hanem tekintve dicsőséges és érdemekben gazdag multját s hazafias munkálkodását, melyet a magyar nemzetiség érdekében kifejt, erre a legnagyobb mértékben méltó.

Legyenek biztosítva arról, hogy a Délmagyarországi tanítóegylet 26 évi fennállása óta kedvesebb és barátságosabb fogadtatásban, a minő szerény községünkben reá vár, soha és sehol sem részesült.

Jöjjenek tehát minél számosabban!

Legyenek körünkben legjobban üdvözölve!

Tájékoztatásul szolgáljanak a következők:

A bejelentés határideje a gyűlésben való részvételre bezárólag csak aug. hó 15-ig tart.

Tekintettel azon körülményre, hogy a tanítói nagygyűlés alkalmával Révai Miklós áldott emlékü magyar nyelvtudósnak felállított díszes emlékoszlop ünnepélyesen fog lelepleztetni, mely ünnepélyre előrelátólag számos részvevők fognak jelentkezni, tanácsoljuk, a bejelentéseket minél előbb, de okvetlenül a fent kitett határ időig megtenni, hogy a helyi bizottság minden jelentkező igényeit pontosan teljesíthesse.

A bejelentések, melyekhez 1 ft részvételi-díj csatolandó, legegyszerűbben posta-

utalvánnyal eszközölhetők és Jeck Gy. urhoz mint, az irodai bizottság igazgatójához címzendők. A címet és az utolsó posta helységet kérjük olvashatóan kiírni.

A banketten való részvételért külön 1.50 kr. küldendő be.

A bejelentés után minden résztvevőnek megküldetik a részvételi-, bankett-, szállás-, podgyász-, vigalmi- stb. jegy, valamint a tanítógyűlés és kiadandó vigalmi- és egyéb szórakoztató program is.

Tudatjuk továbbá, hogy a tanító-egyleti gyűlések után a „Délmagyarországi tanító-egylet“ testületileg Szegedre fog átrándulni — esetleg külön vonaton, — hogy a Csongrád-megyei tanító-egylet f. évi aug. 27-én Szegeden tartandó 25 évi jubiláló gyűlésén részt vegyen.

Végül figyelmeztetjük kedves vendégeinket, hogy községünk négy kerületre leendő felosztva, mindegyik kerület különböző színű jeggyel jelezve.

F. évi augusztus hó 24-én délután 5 órakor, vagyis a megérkezés napján és idején a nagysztmiklósi vasuti állomásnál 100 kocsis, kerületenként felállítva rendelkezésre fog állni s kérjük megérkező vendégeinket olyan kocsin helyet foglalni, mely a megküldött jegyek színét tünteti fel.

Tárcza.

A tanítókisasszony regénye.

Irtá **Perjéssy Lajos.**
(Folytatás)

— Beszélmem kell kegyeddal még egyszer! Ajtónyílásokat hallottam, jobbról, balról. Remegtem a feltűnéstől.

— Holnap este 7 óra- a muzeumkertben! feleltem rettegve, suttogva.

— Jól van — hangzott rekedt borivü hangon — de ha nem lesz ott eljövök eljövök máskor.

Nagy félelmek közt jelentem meg másnap a kitűzött helyen. Vártam, fel és alá járkálva majdnem egy egész óráig. A mérnök nem jelent meg. Miért? Harmadnapra meghozták rá az újságok a feleletet. Akkor éjjel, a midőn ajtóm elől eltávozott, valamely afféje akadt, másnap reggel meg is verekedett s pár súlyos sebet kapott. Azt is megírták mint kuriozumot, hogy a multság színhelyéről jókor reggel egyenesen a vivóterembe mentek! hogy a segítők mindkét részről mulasztást követek el . . . stb.

Megkönnyebbülve sohajtottam fel! De mi lesz, ha felgyógyul?

Közeledett az iskolai év vége. Éreztem, hogy az olyan élet megöl. A vakáció első napjaiban ki-

mondhatlan édes vágy fogott el, hogy gyermekemet lássam.

A sors keze, mintha segítségemre sietett volna. Egyik lapban mérges vidéki levelet olvastam, a melyben megtámadják a tanfelügyelőt, hogy a felekezeti iskola ellen tör, hogy az autonómiát lábba tapodja, hogy a nép, az elbolondított haszonleső nép az államnak átengedte iskoláját, hogy tanítónőre is van szükség!

Megdobbant a szívem e hirre. Ott — a hol az én kis leányom van.

Pár nap mulva személyesen járultam a méltóságos tanácsos úr elé.

— Különös kisasszony, hogy kegyed éppen a vidékre akar menni mikor egy-egy fővárosi tanítónői állásra, p. u. az önére közel százan pályáztak.

— Könybefulladt szemmel kérem a méltóságos urat, hogy kérésem pártfogolja.

— Nem tudom miért teszi, de mert éppen ritka eset, s látom, mennyire vágyakozik, meg fogom tenni.

Olyanforma mozdulatot tettem, mintha megcsókolni akartam volna a méltóságos kezét.

— Ugyan, ugyan leányom! nem fogunk pályázatot se hirdetni. Biztos lehet.

Erre azután meg is csókoltam egy pillanattal a méltóságos kezét, ki restelkedve vonult az íróasztal mögé.

— A nevét feljegyzem! Okmányait elhozta? — Igen!

Átadtam az irományokat.

— Azelőtt K—ban működött! Szép, szép, mint látom a megboldogult főfelügyelő úrtól külön ajánlólevelei is vannak

Elpirulva, majdnem lerogytam az éles tekintet előtt!

— Kegyelmes uram!

— Zavarban van kisasszony — én nem vagyok a „kegyelmes Úr“, de kegyelmes vagyok és leszek, biztosan megkapja az állomást!

A többit már tudják a nagytisztelt úrék.

Gyermekkoromat kivéve soha sem voltam oly boldog, oly megelégedett, mint akkor, midőn elvonnulva a világtól, elrejtve a kis városban, gyermekem közelében, egyszerű, de nemes családi körben éltem lélekkel hivatásomnak.

A büntető sors ismét útamba hozta azt az embert, a mérnököt. Midőn beszédközben a jó Csekeék családja körében hallottam, hogy megjelent a környéken — elsápadtam. A következők ismerik nagytisztelt úrék.

Most a messze, regényes Svajcz bércei közt művelt, előkelő családnak vagyok szintén egyik tagja.

Tanítványaim, köztük a kicsi szöke Aliz, az ő kék szemével elém varázsolja az nem a nagytisztelt úrék szeretett drága boldogságát!

Midőn e sorokat írom, talán ott ül édes jó néném ölében, gagyog a kis gyermek félig érthetetlen, de kimondhatatlanul édes nyelvén! Talán emleget is! Talán látni is szeretne! — Oh írják

A podgyászok, melyekre a megküldendő podgyászjegyet egyszerűen ráragasztandó, külön teherkocsikon egyenesen a lakásra fognak szállíttatni.

Kedves vendégeink távozásakor kerületeik egy bizonyos terén s határozott időben csoportosulnak, a hol elegendő számú kocsit az elindulásra készen fog állani.

Fel tehát Nagy-Szent-Miklósra!

Isten hozott! Legyenek körünkben legjobban üdvözölve!

Nagy-Szt.-Miklós, 1893. július 20.

A helyi bizottság nevében:

Náko Kálmán gróf

diszelnök.

Jankó Ágost

főszolgabíró elnök.

Jurkovich Othmár

Alk Lajos

kir. jbró a vígalmi biz. elnöke, városi bíró az elszáll. biz. elnöke.

Velesov József

ügyvéd, az iroda bizottság elnöke

Telléry József

városi főjegyző, bizottsági jegyző.

Közgazdasági jelentés.

Waldherr József főreálisk. tanár, helybeli közgazdasági előadónak a múlt félévre vonatkozó, a nagyméltóságú magy. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz fölterjesztett jelentése következőleg hangzik:

Nagyméltóságú m. k. földművelésügyi Miniszter úr.
Kegyelmes uram!

Midőn az 1893 év első felére vonatkozó jelentésemet Nagyméltóságodnak betérjesztém, kénytelen vagyok előre kijelenteni, hogy az abnormális idejű folyótan nem vagyok abban a helyzetben, hogy a mai napig, július hó 17-ig, a földművelés összes nálunk műveltetni szokott ágairól határozott teljes képet nyújtsak; más években ezen időtájt az aratásnak már vége volt, ez idén csak most kezdődik; az amerikai szőlők nemesítése csak imént fejeződött be, tehát megfogalmazásukról nem lehet még biztosat mondani, legfeljebb csak sejtelmeknek adhatni kifejezést; ha tehát jelentésem némi tekintetben hézagos, kérem ezt kegyesen elnézni. — Az idejű tél kártékony hatása sok tekintetben mutatkozott. Verseczen a hegységben a phyloxera elpusztította a nemes európai szőlőt, drága kincsnek tekintették tehát a házak udvarában ápolt lugasokat, a kemény hideg elpusztította ezeket annyira, hogy a tökélet a föld színénél kellett elvágni, s csak a későn sarjadzott fűrteklői gyökérhajtások szolgáltatnak reményt a jövőre. Hasonlóképpen tönkrement a hideg folytán a gyümölcsfák nagy része, segédkeztek a még fennmaradtak elsilányításában a nyulak, melyek a nagy hótakaró alatt, táplálé-

meg ezentúl is mint eddig — mint fejlődik — mint ébrednek benne a tudás vágy!

Ugy szeretném látni, ha csak messziről is! Látni akkor, midőn játékaik közben gondtalanul cseveg!

En édes Istenem! Fohászokod hozzád, hogy végtelen hatalmaddal, könyörületességgeddel intézd úgy el életünk sorát, hogy az a gyermek, az az ártatlan lélek sohase tudja meg, hogy ki volt az anyja. Cselekedd meg mindenható kegyelmeddel, hogy profán emberek ne rombolják le azt az oltárképet, melyet az a fejlődő, öntudatra ébredni kezdő lélek úgy imád!

Meggyóntam, pedig nem hitvallásom a gyónás, de érzem, mint könnyebbülök meg ez igazmondás után. Azt is érzem, és hiszem, hogy nagytiszteletű úr, ki ott fent a katedrán hirdeti a legszebb tant, a mit vall a világ minden népe, minden religiója — a felemelt követ leereszti a földre, — nem dobja reám!

Erzem és tudom, hogy az igazi idealizmus sokat hangzotatott, de nem alkalmazott irányja, kezd bele nem illeni mindennapi életünkbe! Eugen p. u. elkergetne ez a művelt, felvilágosult család, ha megtudná, ha csak sejténé is, hogy már gyermekem is volt!

Majdnem megszakad szívem kis leányom után, de bűnhődöm kell odaadtam, ellöktem magamtól!

A hosszú levél, az igaz önéletleírás megnyugtató hatást keltett a nagytiszteletű urék családjában, és a Cséke familiában. Katicza is hallott felele valamit, de mint engedelmes, jó leány elaltatta kíváncsiságát.

— Majd odaadjuk neked is édes leányunk,

de még most nem lehet. Hát nem elég-e az, ha barátod minden második héten ir!

Dr. Csongori prókátor úr is elkérte az öregektől a levelet, alaposabban tanulmányozta, mint a legbonyolultabb hagyatéki ügyeket. Csoportosította az érvek et és ellenérveket — egyik pillanatban arra a meggyőződésre jutott: legjobb lesz, ha elfeledi azt a leányt, lesz vén legény, mint a Cséke kollega. — Majd felülkerekedett benne a szenvedély. — Edes szülöm! Most már teljesen ismeritek őt, én is ismerem. Ne nehezteljenek érte, de én még egyszer megpróbálom, hogy megnyerjem szívét annak, ki szerencsétlensége, szegysene után is olyan magasan, olyan nemesen áll a többiek felett. Feleségül fogom venni.

— Ne tedd azt édes fiam! Nagyon megbánhatod! Ott fog lebegni mindig köztetek a mult szelleme.

Eppen úgy meg fogok birkozni a szellemekkel, mint az élő emberekkel.

Ne hidd azt édes fiam! Tudja az egész világ, hogy kis leányunk az ő gyermeke, s hogy nem te vagy az atyja. Mit mondanának rá, ha te mégis merészkednél ide hozni közibök. — Ember feletti vállalkozás az. Sok bajnak lehet szülőanyja. Akkor, midőn nem tudtál még semmit, s előtted állott a szép tehetségekkel megáldott bájos nő, mint makula nélküli leány — akkor még embert is ölhetél érte! Bravouros cselekedetként vette a világ de most odaadni a nevedet, megjelenni akarni vele a mi társaságunkban — kitéve lenni minden pillanatban a megaláztatásnak — avagy elzárkozni futni a társaság elől . . . ! Nem teheted édes fiam!

kot nem kereshetvén, neki estek a fáknak, azok galyait lerágták, kérgét lehámozták. A községi faiskolákban a nagy gonddal ápolt esemeték javarésze ez okok folytán elcsatnyult, úgy hogy az okozott kár több száz forintba rúg. A gyümölcs-termés is is ezek folytán nagyon csekély. A vetések jó része a zord időjárás folytán kipállott, más részét az egerek pusztították el, úgy, hogy a gazdaközönség szorongó szívvel várta a jövőt, ehhez járul még, hogy a naptár jelezte ugyan a tavaszt, de ez nem jelentkezett annak idején a természetben, a vetések tespedtek, meleg kiányában nem fejlődtek, hanem annál inkább lütfelte fel fejét a gyom és dudva, ehhez járult még a tavaszi nagy szárazság, mely csaknem május hó végeig tartott; egy inséges év borzalmait küldték előőrseiket. Ekkor május hó végén melegebbre fordult az idő, megeredtek az ég csatornái, s rövid pár nap alatt esodálatos módon javultak a vetések, úgy hogy most aratás idején a javulásra nézve kifünő, kvantitásra nézve pedig közepes termésre számítunk. A tengeri is feltünően javult, úgy hogy a mélyebben fekvő helyeket kivéve, hol a nyári dús esőzések folytán jó része kiázott, kitünően áll. A széna és a takarmány a tavaszi szárazságot megsínlette ugyan, de azért aggyáira nines ok.

A szőlő a tavaszi fagyok által sokat szenvedett, de a későbbi kedvező időjárás folytán mégis annyira fejlődtek az amerikai venyigék, hogy zöldoltásra elegendő alany állott rendelkezésre; nem így voltunk az európai szőlő-oltó-nyaggal, sokaknak drága pénzen kellett ezt vásárolniok, s még ekkor sem jutott elég, mindenki sietett, hogy csak gyorsan jusson oltó-nyaghoz és oltókhöz, s innen magyarázható, hogy az oltók két forint napi díjon alul nem igen dolgoztak. A oltás eredményéről mostanában, minthogy az oltás alig fejeződött be, mint már fennebb említettem, határozottá még nem nyilatkozhatom.

A selyemtenyésztésre rossz idők jártak, a hernyók egy része már kikelt, midőn a szederfák lombja még bimbóba volt takarva, később midőn a hernyók javafejlődésben voltak, az esőzések folytán nem kaphattak elegendően száraz táplálékot és gy nagy részök tönkrement bebábozás előtt.

Csekély a már többször vázolt tavaszi időjárás miatt a méhészet ez idejű haszna is. Az allategészségügyet illetőleg megemlítendő, hogy a takonykór előfordult szorványosan, a menyében egy istállóban három állat betegedett meg tőle.

A száj és körümfájás a szarvasmarha és sertések között azonban már járványosan lépett fel ápril 24-ke és június 20-ika közti időben, megbetegedett: 146 drb szarvas marha és 230 drb sertés, valamenyi kigyógyult, kivéve egy drb szarvasmarhát, mely elhullott.

Midőn fenntartom magannak, hogy a megtisztelő megbízatásomból folyó kötelezettségemnek megfelelően az évvégi jelentésemben, midőn a megfelelő adatok már rendelkezésemre fognak állani, a verseczi közgazdasági állapotokról teljes

de még most nem lehet. Hát nem elég-e az, ha barátod minden második héten ir!

Dr. Csongori prókátor úr is elkérte az öregektől a levelet, alaposabban tanulmányozta, mint a legbonyolultabb hagyatéki ügyeket. Csoportosította az érvek et és ellenérveket — egyik pillanatban arra a meggyőződésre jutott: legjobb lesz, ha elfeledi azt a leányt, lesz vén legény, mint a Cséke kollega. — Majd felülkerekedett benne a szenvedély. — Edes szülöm! Most már teljesen ismeritek őt, én is ismerem. Ne nehezteljenek érte, de én még egyszer megpróbálom, hogy megnyerjem szívét annak, ki szerencsétlensége, szegysene után is olyan magasan, olyan nemesen áll a többiek felett. Feleségül fogom venni.

— Ne tedd azt édes fiam! Nagyon megbánhatod! Ott fog lebegni mindig köztetek a mult szelleme.

Eppen úgy meg fogok birkozni a szellemekkel, mint az élő emberekkel.

Ne hidd azt édes fiam! Tudja az egész világ, hogy kis leányunk az ő gyermeke, s hogy nem te vagy az atyja. Mit mondanának rá, ha te mégis merészkednél ide hozni közibök. — Ember feletti vállalkozás az. Sok bajnak lehet szülőanyja. Akkor, midőn nem tudtál még semmit, s előtted állott a szép tehetségekkel megáldott bájos nő, mint makula nélküli leány — akkor még embert is ölhetél érte! Bravouros cselekedetként vette a világ de most odaadni a nevedet, megjelenni akarni vele a mi társaságunkban — kitéve lenni minden pillanatban a megaláztatásnak — avagy elzárkozni futni a társaság elől . . . ! Nem teheted édes fiam!

és megfelelő képet nyújtsak, kérem a Nagyméltóságú m. k. földművelésügyi Miniszter Urat, hogy ezen vázlatos félévi jelentésemet kegyesen tudomásul venni sziveskedjék, melylyel maradtam a nagym. m. k. földm. Miniszter urnak, alázatos szolgája.

Kelt Verseczen július hó 17-én.

Waldherr József.

Versecz város közg. előadója.

Napi hírek.

Esküvő. Bredurán Miklós, községi elemi népiskolánk derék tanítója a jövő kedden délután 6 órakor vezetni oltárhoz, Wittek Gizella kisasszonyt. Gratulálunk!

Steinbach Antal kir. tanácsos, 20 éves tanfelügyelői működésének megünneplése végett, a tanítók mozgalmat indítottak meg és kiterjesztik azt egész Torontálmegye tanítóira s a jubileumot az impozánsnak ígérkező nsztmiklói tanítói gyűlésen szándékoznak megtartani, ahova a Délvidék összes tanítói és a Révay-émlék leleplezése alkalmából számos más tanférfiu s író is elmegy. A jubileum alkalmával a tanfelügyelőnek átadandó emléktárgyra vonatkozólag, még nem történt megállapodás, azonban valószínű, hogy ezüst serleget fognak az ünnepeltnek átnyújtani kellő felirattal. Az ennek beszerzésére való költségek aláírás útján fognak összegyűjtetni s amennyiben azok összege a szükségletet felülmulná, a maradék a „Steinbach-ala pitvány"-hoz fog csatoltatni.

Ifj. Ormos Zsigmond, kir. tanácsos Temes vármegye nyugalm. alispánja f. hó 26-án élete 46-ik, boldog házassága 22-ik évében Temesvárott elhunyt. — A haláleset híre őszinte részvételt keltett vármegyeszerte, mert széles körökben tisztelték a megboldogultat, a ki hat éven át volt a vármegye első tisztviselője, és betegsége miatt 1888. év végén vonult vissza a magán-élet csendjébe. Béke poraira.

Halálozás. Neagoe Istvan mercsinai körjegyző élete 37-ik évében f. hó 24-én elhunyt. Béke poraira!

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete, mint az előző években, úgy az idén is közvetíti a cseregyermek elhelyezését — tisztelettel felkérjük egylettünk tagjait, s a t. cz. közönséget, hogy ezen vállalkozásában az egyesületet gyámolítani kegyeskedjenek. Bizonyos számú kosztos gyermekek elhelyezéséről is gondoskodik az egyesület. A cseregyermek ügyében jelentkezni lehet Dr. Seemayer Károly egyl. elnöknel, vagy Perjéssy Lajos főreálisk. tanár, egyl. titkárnál (Laktanya-uteza 1054. sz.).

A helybeli lövészegyesület vasárnap, e hó 23-án nyitotta meg a versenyt a királylövésre. A megnyitásra Seemayer János polgármes-

— Elköltözködöm messze, más városba!

— Azt hiszed, a hir nem repül utánad?!

Hogy adandó alkalommal, midőn valakinek nem tetszik az ábrázatotok valaki, férfi vagy nő, valami sértőt, de igazat mond — mindjárt duellálásra viheted a dolgot — úgy mint útleen korodban? Akkor, mint hős jelentél meg, s akkor mint nevésteges figurán, nagyokat kacagának viseleted felett. Mi édes atyáddal határozottan ellenezzük a dolgot!

Ha nősülni akarsz, teheted — tedd is meg minél előbb. Válogathatsz! Szép állásod van! Földesurék is szivesen látnak mindenfelé! Milyen összekötéseid lehetnek! Meglett férfi vagy, légy okos; prókátor ember léttedre, ne csak a szivedre hallgass, hanem az eszedet is kérdezd meg.

— Megkérdeztem! Ugy fogok cselekedni.

— Jól van édes fiam! de doktor fiskális úr mégis csak elszámította magát: — Hát ha ő jobban fog az észre hallgatni, s ismét azt mondja, hogy „nem“! — Mit méltóztatik akkor cselekedni? Nem hinném, hogy ismét kegyelmébe venné a vályogvető művészeket, hogy a gyakornok, írnök, díjnok, végrehajtó, gazdasági bojtár, ispán gyerekekkel háborgatná a csendet és közbátorságot a „Betekints“ környékén! Akkor beleillett az élet szinterébe, — ma főgondnok úr, ő méltósága tisztí ügyésze, megyei bizottsági tag . . . miként viselné el nagy bánatát?!

— Ó nem fog ellenkezni, — Cséke néném, — ki a Katiczával váltott levelei alapján azt állítja, hogy „édes öcsém uram kereshet, de soha se talál olyat“ . . . szereti ha mondom! üsse a vasat, mert még eltalálja vinni az orra elől valami német. —

(Folytatása következik)

ter, mint az egyesület tiszteletbeli főlovászmestere-t küldöttségileg hívták meg; megjelenésekor kitüntető éljenzéssel fogadták a Rákóczy-induló rázendítése mellett. A megnyitásra megjelent honvédtisztek, nagyszámu helybeli és fehértemplomi vendégek jelenlétében a polgármester királyunk ö Felsege erényei esetelte és beszéde végeztével a hallgatóság legnagyobb lelkesedése mellett éltette háromszorosan. Erre a fürdőn időző Albach János lövészkirály helyett Fierz Ernő megnyitotta a lövészversenyt, mely vasárnap, e hó 30-án végződik be. E derék egyesület nemcsak szép hivatást teljesít általa, hogy nemes szorakozásra nyújt alkalmat, hanem emeli a város erkölcsi értékét is, kivált az idegen látogatók előtt.

Kirándulás. Magyar nyelvterjesztő egyesületünk augusztus hó 5-én családias jellegű kirándulást rendez az „Ördög torka“ nevű regényes völgybe, hol táncmulatság is leend. Kezdetre 7 óra d. u. Belépti díj tagoknak 30 kr., nem tagoknak 50 kr. — Külön meghívók nem adatnak ki.

A verseczi állami kezelésbe átmenő főreáliskola kibővítésére, építésére tegnap szombaton tartott meg a már másodszer kiírt árverés. A 60.000 frtos tervek kivételére tudvalevőleg az első árverésen nem akadt, csak oly vállalkozó, ki 10%-kal drágábban volt hajlandó az építést elvállalni. A tegnapi árverésen, melyen idegen vállalkozók is részt vettek, Stefanovits Szilárd és Kesanszky János asztalos vállalkozók nyertek el az építést 1 és 1/10 % árleengedéssel.

Délmagyarországi tűzoltószövetség. A nemrégiben Verseczen megtartott zászlószentelési ünnepély alkalmával összegyűlt tűzoltók vezérémbereinek körében az az eszme merült fel, hogy az országos szövetség keretén kívül Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén lévő tűzoltó egyesületek szövetkezzenek és új egyesületet alkossanak. A Lugoson megjelenő „Südungarn“ ez óhajtnak kifejezést is adott, melyre Milutinovits Lajos nagyszámi tűzoltó főparancsnok hosszabb alapos cikkekben felelt, ellenezvén a tervet, mely szerint „állam képeztetnék az államban“ — azt ajánlja, hogy ha már a szűkebb körű szövetkezés kívánatosnak mutatkozik, alakítsák meg a temesvármegyei szövetséget, de az országos szövetség keretében. Ezen ügy most bő megbeszélés tárgyat képezi a tűzoltóság körében.

Védekezünk a peronospora elleni Az utóbbi melegebb napokban a szőlő veszedelmes ellensége, a peronospora mindenfelé kezd felútni a fejét, s aggodalomba ejti a nagy fáradtsággal újból megteremtett szőlőültetvények tulajdonosait. A permetezést mindenfelé megkezdették, de baj az, hogy kevés a drága permetező s akkor, a midőn a legkisebb mulasztás nagy károkat okozhat, nem igen szívesen kölcsönözgetik ki gépeiket az egyes tulajdonosok. E bajon a kisebb birtokos úgy is segíthet, ha legalább egyszerű seprővel permetez, de a munkát meg kell kezdeni és folytatni, mert a peronospora pár nap alatt is óriási kiterjedést vehet és kiszámíthatatlan károkat okozhat.

A verseczi úgynevezett „Pantaleon nagy vásár“ augusztus hó 4., 5., 6. és 7. napjain fog megtartatni.

Szerencsétlenség a cséplőgépnél. Nagy-Gréda pusztán csütörtökön d. e. egy munkás (az etető) mindkét kezét elszakította a cséplő gép. A szerencsétlen a dobba valami fűves részt akart beletolni, s mindkét kezét elkapta a szöges henger. Életben maradása kétséges.

Tűzeset. A múlt csütörtökön d. u. 5 óra tájban K u c h l e r Béla gyógyszerész vegyi pinczéjében eddig ki nem derített okból tűz támadt, mely nagy riadalmat okozott a gyógyszerész körül lakók között. A gyógytár vegyi pinczéje a nagy pinczétől elkülönített s kövel boltozott nagyobb falból áll, melyben nagy üvegedényekben voltak elhelyezve a vegyi szerek. A nagy hőségtől az üvegek elpattantak s egymásután gyuladtak meg a veszedelmes anyagok folyó — füsttel és gázzal töltvén meg a pincze környékét. A tűz fészékéhez derék tűzoltóink csak a mentő szivattyú segítségével juthattak, de azzal is csak akkor, midőn a meggyuladt folyadékok és gázok felszereje kisebb lett. Tűzoltóink újabb szerzeménye ez a mentő szivattyú kitünőnek bizonyult. Par szóval megmagyarázzuk szerkezetét. Egy a bűvárokéhoz hasonló s az arc felé sűrű rosttal ellátott sisak hatsó felén 10–20 méteres cső van alkalmazva, melynek vége egy nyomó szivattyúval van összeköttetésben. A tűzoltó a sisakot fejére hűvén, a legnagyobb folyót füstben is dolgozhat,

mivel folytonosan új levegőt nyomnak sisakja alá, mely az arc előtt való rostélyon nagyobb erővel törvén ki, a füstöt nem engedi az arcához jutni. Kipróbált tűzoltóink ez alkalommal is derekasan működtek s mihamar elejét vették a nagyobb bajnak.

Az aratás. Itt a termés ideje. Az aratás javában folyik. Habár bő termés nem igen ígérkezik: mindazáltal most, mikor már végére járunk az aratásnak, derül ki, hogy a silány eredmények felől világja bocsátott hírek túlzottak voltak, mert az eredmény kielégítő. Bizony ránk férne a jó termés. Sok mulasztást kell helyreütni, mert az utolsó években a magyar gazdát valóban nem kényeztette el a gondviselés. Alig volt középtermésünk, és olyan országban mint a miénk, a hol az ipar még gyermekéveit éli, a termésnek igen nagy befolyása van az állami és társadalmi éles majdnem minden mozzanataira. Rosz termések gyakran évekre vetik vissza az országot a haladás ösvényéről, és a nemzedék, mely szűk anyagi viszonyok közt nevelkedett, a szellemi fejlődés ama magasabb fokát nem érheti el, a melyet a szerencsésebb gazdasági viszonyok közt élő nemzetek elfoglalnak. Franciaország minden könnyűvívésége és kicsapongása dacára is előjár a népeknek a tudományos felfedezés terén. A komoly nézetet túlszárnyalta és az ünneplés angliusz is hátul ballag a pezsgő vérű francia után. És ezt a szellemi fölényt a francia egyesügedül szerencsés gazdasági viszonyainak köszönheti. Boldog országban nemcsak a föld, hanem az ipar is kincs forrássá válik és e két tényező ésszedű kiaknázása az embereket gazdaggá, azaz függetlenné, hatalmassá és boldoggá teszi, módot nyújt a tehetségesebbeknek egész lélekkel aldozni a tudománynak. A nemzetek vagyona és értelmisége közt kétségtelenül nagy összefüggés van is ennélfogva az, aki Magyarország gazdasági viszonyainak javításán fáradozik, nemzetének olyan szolgálatot tesz, melylyel szemben minden egyéb szolgálat háttérbe szorul. A nemzete iránt érző politikus tehát nem tekintheti közömbösen az aratási munkálásokról és a vetések állásáról megjelenő tudósításokat. Szeme örömtől sugárzik, ha jó híreket olvashat és viszont kinosan dobban meg a szíve az ellenkezőnek hallásával. Az idén valami nagy termést nem várhatunk; mindazáltal az eddigi eredmény varakozásainkat felül múlta. Habár így is lesz, a jó termés fölötti örömlünket mégis zavarni fogja mindenkor egy komor gondolat; s ez eddigé az, hogy édes hazánk gazdasági élete mostanában pusztán a véletlentől függ. Magyarországon mindent a gondviseléstől vörünk; mert nincs iparnak, mely benünket az ég haragja ellen megvédhetne. Kardoss Gy.

Kérélem. Az aradi m. kir. állami tanítóképző-intézet alapításának huszadik évét az elmúlt 1892–93. tanévvel betöltvén, az igazgatóság e 20 éves múlt történetét egybeállítani és közzétenni óhajta. Fölkéri ez okból mindazon urakat, a kik tanulmányaikat az aradi áll. tanítóképzőben végezték és oklevelüket itt nyerték, hogy jelenlegi állásuk, foglalkozásuk felől alulírt igazgatóságot egy levelező-lapon mielőbb tudósítani szíveskegyék. Aradon, 1893. évi július 20-án. Az aradi áll. tanítóképző-intézet igazgatósága.

A budapesti állami ipariskolába (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) a beiratások szeptember hó 1-ső napjától 5-ig tartatnak. Az intézetbe rendes tanulóul felvétetnek azok a 15. élet betöltött ifjak: a) kik a polgári iskola, gimnázium, vagy reáliskola négy alsó osztályzau bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, amelyek az ipariskola első évfolyamának főtantárgyait képezik; ezek a magyar nyelvtan, szám-tan és algebra, mértan és mértani rajz. b) iparos-gédek és mindazok, kik az előbbi pontban kivant ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanusítanak. c) Rendkívüli tanulóul felvétetnek egyes osztsztyályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályzatu bizonyítványuk van, továbbá kik a megkivántató ismertüket kellően igazolják. Általában szükséges hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparagban mar előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, amely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt osztálya van u. m. az építészeti, a gépészeti, a vegyészeti, a fém-vasipari s a faipari szakosztály. Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztályok tanulóinak jogot ad a szakjuk körébe tartozó és képesítéshez kötött iparágak üzésére; az épi-

szeti szakosztály tanuló pedig e végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves kőfaragó és az ácsmesterség gyakorlására. Azon tanuló, kik valamely középiskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot szintén sikeresen végzik el, a katonai szolgálatnál az egy éves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A beiratási díj 2 frt, a tandíj félévénként 10 frt. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság. Az állami ipariskola igazgatósága.

Péter és Bánk bán összeesküvése. Irta Erdőghelyi Menyhért. A mű hazai történetünk egyik kiváló érdekességű mozzanatát, az ismeretes Bánkbán-féle merényletet tárgyalja oknyomozó kutatások alapján. Pétert a merénylőtarsaival: Bánkkal és Simonnal elének állítja, mint a nemzeti visszahatás vezéreit, kik a németiség túlkapásait megboszulandók, élére állottak az összeesküvésnek, mely a nemzeti áramlat kifolyása volt. Értékesítve vaunek benne az újabbkori kutatások vívmányai, az oklevelek, melyek e szenzációs merényletre érdekes világot vetnek. Tartalma: I. Péter a merénylő. 1. Egykoru krónikák tanúsága. 2. A krónikák egyezése a viszonyokkal. 3. IV. Béla oklevele. II. Bánk bán. 1. Bánk bűnrészessége. 2. Báuk családi viszonyai. III. A Melinda-affér. 1. Eredete. 2. A fáma elterjedése. IV. A Simon bán. V. Reginam occidere nolite timere. VI. A merénylet körülményei. 1. Ideje. 2. Helye. VII. Pétervárad. 1. Bélakut. 2. Ó-Péterváradja. 3. A pétervárad erőd. VIII. A merénylet irodalma. — Az összeesküvést, mint a nemzeti áramlat kitörését körülményeivel együtt kimerítő bőszéggel tárgyalja. A könyv papíros finom. Ára 1. forint Megrendelhető Ujvidéken Erdőghelyi Menyhértnél.

Csarnok.

A japáni tál.

Humoresk, Pascu Sándortól

Már éppen a tizenkettedik ütlethe szaladtam be, mert tetszik tudni, van nekem egy igen gazdag nagynénim, kit ezen jó tulajdonságáért, hat macskájával, három kanárijával együtt a rajongásig szeretek. Nos tehát ennek a kedves lénynek a névnapja közeledett, s én mint az természetes, jóízűen összes erejével oda hatottam, hogy egy fashionable meglepetést szerezzek neki. Azon törekvésem, hogy ezen ajándék a lehető legkevesebb pénzembe kerüljön, az még természetesebb.

Tehát a tizenkettedik ütlethe nyitottam be ahol megsemmisítve rogytam egy közeli székre, lábaim alig birtak. Alig hogy hályogosodni kezdő szemeim megengedték, hozzá fogtam itt is a szemléhez érdekesen végighallgatva a segéd-triasz apoteosisait az itt felhalmazott tárgyakról. Édes dissertationból iszonyú csörömpölés ragadott ki. Ijedten rohant a segédterzett a szerencsétlenség színhelye felé, míg én csendes hálát adtam istenemnek, hogy ama szét zúzódott portéka nem az én fejemet választá ki megállapodása tárgyaul. De hálaköszönőtem rögtön újjongássá változtatta egy kinttő gondolat. Hát még mikor megtudtam, hogy egy értékes japáni tál törött el! Kedvem lett volna összeeszkölni a kereskedőt hogy ilyen szerencséhez jutott. Nemsokára megalkudtunk. A cserepek az én birtokomba jutottak, én meghagytam, hogy azokat bepakolva nagynénim lakására szállítsak. Hisz istenem, hányszor törött már el porcellán a vasuton! Az enyémet miért mellőzné a sors? Azután már be is gyakoroltam azon poseokot melyet nagynénimnek produkálok, ha rájövünk, hogyan ezen értékes tál eltörtött út közben. Hogy szidjuk majd a kereskedőt, a minisztert, a vasutat, mindent. Még ebből talán az állatseregletének is kijut.

Elérkezett a névnap. Mikor én beléptem már a rokonok mind együtt voltak. Az időzülés után, melyben sokáig éltettük, hat macska, három kanári és két papagájának az örömére, (No meg a mienkre is.) Kezdetét vette az ajándékok felbontása. Szívszorulva láttam mint kerül az én ládámra a sor. Nem mondom, hogy gyáva ember vagyok, de valami olyan rossz előérzet felét éreztem. Csakugyan beült. Nagy kacagás, gratulálás, a két szemtelen papagáj filonkiáltásai siettek biztosítani felsülésemről. Félve sandítottam az asztal felé, oh de inkább ne is néztem volna! Mert mint ott láttam, az meghűleszté bennem a vért, elvette hallásomat és eszméletemet. Ez a kacaj, az a guny és ama a két impertinens madár fullsértő kiabálása még most is dühödté tesz.

A legszerencsétlenebb kereskedő, az a rabbiatus eszelős lény minden eltört darabot háromszoros selyempapírba burkolva tett a ládába.

Igy történt, hogy, a néni halála után én lettem a hat macska, három kanári és két papagály boldog örököse.

Dal.

Rozmaringot ültettél te
Szöke kis lány én nekem,
Elrejtve a világ elől
Arnyékos kis kertedben.

Ott zöldül a lugos alatt
Szerelmünknek virága,
Holdvilágos éjjeleken
Ude harmat száll rája.

Szerelmünk is el van rejtve,
Nem is sejtja a világ . . .
Csak kertednek rozmaringja
És a szelid holdvilág.

Rozmaringszál, hogyha megnő
Bokrétá lesz belőle:
Kalapomhoz tűzöd lánykám,
S úgy megyünk esküvőre.

Kardoss Gyula.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek. Azzal az iskolázatlan gyerkőcczel — kitél édes saját atyja óva integeti a közönséget — polemiába nem fogunk bocsátkozni. Annak a bizonyos „Comité“-nek tagjai közül azok, kiktől mi a kifogásolt hírt vettük, azt tanácsoltuk, hogy azt a frátert képes felén czirogassuk meg — mi azt nem cselekedjük meg, A hollandus G—n methodusára lenne ő csak méltó.

F—s. Gy—a. Mramorák. Köszönet a küldöttékért. A t. p. ügyében intézkedtünk. A többi ügyben közreműködésünkre bizton számíthat.

— Paszku honvédezredes, a verseczi magy. kir. 7-ik honvéd gyalogezred parancsnokának fia.

3154 szám — 1893.

Hirdetmény!

Több külföldi európai államban szorványosan előfordult cholera eset és Magyarországon helyként fellépett gyanus bélhurut esetek ötletéből a nagyméltóságú magyar kir. Bellügyminiszterium 58505/893 számú körrendelete alapján következők rendeltetnek.

1.) Nyilvános épületekben nevezetesen: vendéglők, kocsimák, kávéházak stb. az udvarok, istállók s más helyiségek tisztán tartására legnagyobb gond fordítandó, az árnyékszékek és pöczegödörök naponként mésztejjel: (1 kiló mész, négy liter víz) fertőtlenítendő, a trágya pedig hetenként legalább egyszer kihordandó.

2.) Magán lakohelyek és udvarok tisztán tartása mellett az ott lévő árnyékszékek és pöczegödörök tartalma hetenként legalább kétszer fertőtlenítendő.

3.) A hízalldák tulajdonosai kötelesek telepeiket naponként fertőtleníteni s a hulladékot és trágyát naponként eltávolítani.

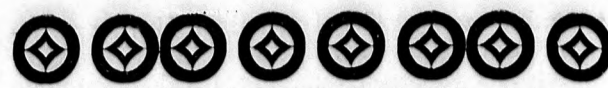
4.) A háztulajdonosok kötelesek a házaik előtti vízfolyócskákat piszkos büzös víztől tisztán tartani.

5.) A lakosság figyelmeztetik, miszerint éretlen és romlott gyümölcs, állott és posadt víz és szeszes italok túlzott élvezetétől tartózkodják s egyben felhívatik, hogy tudomására jutott hasmenéssel és hányással járó megbetegedési eseteket a rendőrkapitányságnak feljelentse.

A fenti intézkedések szigorú fogantatása hatósági közegek által ellenőriztetni és a mulasztók az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-a alapján 300 főtig terjedhető pénzbírsággal büntetettetni fognak.

Versecz város rendőrkapitánysága 1893 évi július hó 27-én.

Bodó,
rendőrkapitány.

Minták
minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb modern
ruhaszövetek

a tavaszi és nyári használatra, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, színiket nem hagyó és tartós szövetek öltözetek, felöltőkre és minden más czélra küld utárvét mellett **gyári áron** méterszáma magánosoknak és szabóknak

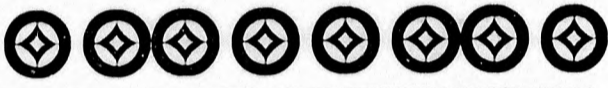
cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúárú gyár és raktár
Schwarz Moricz,
Zwittau Brünn mellett.

Szövet egy teljes öltözetre 3.50-tól 16 frt. 20.—ig
Szövet egy felöltőnek (Ueberzieher) 4 frttól 16 frtig
Szövet egy nadrágra 1.40-tól 8.—ig
Fekete Peruvian és Doskins
szalonöltözetekre 7.— „ 12.—
Mosható Kammgarn öltözetre, valódi 3 frttól felfelé
Piqué mellények 60 krtól 6 frtig,
Maradék szövetek olcsó áron adatkak, de minták nem küldetnek.

Egyenruhászövetek, vízátthatlan vadászszövetek, Peruvian, Doskin szalonruhákra, utazó plaidek stb.
Női ruhászövetek.

Mintakönyvek
szabóknak bérmentetés nélkül.

Minden megrendelés állanó vevővé teszi a megrendelőt. Elismert iratokkal rendelkezők 1/3-ig olcsóbban megrendelhetik.

Kirchner J. E. özvegyének
Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legújabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

újságok, különféle művek, röpiratok,
árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,
eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,
gyászjelentések, valamint czimkék, árújegyek,
arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzer Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.